

Τα πουλιά της περιοχής μου

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ : Δημοτικό Σχολείο Σβορώνου

Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΕΡΙΕΙΑΣ

2^ο ΓΡΑΦΕΙΟ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

ΤΗΛ.: 2351030238

ΔΗΜΟΣ / ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: Κατερίνης

FAX: 2351030238

Email: mail@dim-svoron.pie.sch.gr

ΤΑΞΗ: Ε ΄ ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ : 24 ΑΓΟΡΙΑ: 18 ΚΟΡΙΤΣΙΑ: 6

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ: Παντελίδου Θεοδώρα

Τα πουλιά αποτελούν ίσως τον πιο φανερό δείκτη της υγείας του περιβάλλοντος. Η εξαφάνιση τους ή η μείωση των πληθυσμών τους συνδέεται με κινδύνους που υποβαθμίζουν την φύση. Η αναγνώριση, η παρατήρηση και η προστασία των πουλιών, είναι αναγκαίότητα για τη διατήρηση της φυσικής μας κληρονομιάς. Για να γίνει πράξη ο σεβασμός και σε άλλες μορφές ζωής πρέπει να συνειδητοποιήσουμε τη μεγάλη σημασία των πτηνών στη διατήρηση της ισορροπίας της φύσης και να

ευαισθητοποιηθούμε για τη διατήρηση και προστασία των βιοτόπων τους που είναι και αγώνας για τη διατήρηση του περιβάλλοντος όλων μας.

Αφορμή για το project μετά την παρακολούθηση της ταινίας « Τα ταξιδιάρικα πουλιά», αποτέλεσε η επιθυμία των παιδιών να μάθουν περισσότερα για το ταξίδι των πελαργών που έχουν τη φωλιά τους στο καμπαναριό της εκκλησίας, δίπλα στην αυλή του σχολείου. Επίσης η ύπαρξη κοντά στο Σβορώνο του Πλατανόδασους (περιοχή δασώδης που απλώνεται κατά μήκος του Αίσωνα ποταμού) και είναι ένας φυσικός υγρότοπος όπου διαβιούν πολλά είδη πουλιών.

Στόχοι του προγράμματος ήταν:

Γνωστικοί:

1. Να γνωρίσουν οι μαθητές τα πιο σημαντικά πουλιά στο αστικό –αγροτικό και δασικό περιβάλλον του Σβορώνου και του Πλατανόδασους.
2. Να κατανοήσουν την αξία στη διατήρηση της ορνιθοπανίδας και της βιοποικιλότητας, τις ανάγκες, τις δυσκολίες και τις συνήθειες που αντιμετωπίζουν τα πουλιά και να συμμετέχουν σε δράσεις και προγράμματα προστασίας τους
3. Να μάθουν να παρατηρούν, να καταγράφουν, να αναγνωρίζουν τα πιο κοινά είδη πουλιών από τον κελαηδισμό.

Συναισθηματικοί:

1. Να ευαισθητοποιηθούν οι μαθητές και η τοπική κοινωνία στη συνύπαρξη ανθρώπων και των φτερωτών φίλων .
2. Να σκεφθούν και να προτείνουν τρόπους προστασίας των φτερωτών φίλων.
3. Να κατανοήσουν μέσα από την παράδοση, τους μύθους, τις παροιμίες και τα τραγούδια τη διαχρονική σχέση των ανθρώπων με τα πουλιά.

Ψυχοκινητικοί:.

1. Να είναι ικανοί να συλλέγουν πληροφορίες και να ενημερώνονται για τα περιβαλλοντικά θέματα.
2. Να μπορούν να κατασκευάζουν φωλιές τεχνητές και ταΐστρες.

Η θεωρητική προσέγγιση του θέματός μας πραγματοποιήθηκε:

1. Ενημερωθήκαμε και συγκεντρώσαμε στοιχεία για τα πουλιά από τις παρακάτω ιστοσελίδες:

<http://macaulaylibrary.org/index.do> τράπεζα ήχων με πουλιά

<http://www.netfugl.dk/pictures.php> πλήρης ιστοσελίδα με φωτογραφίες πουλιών.

<http://nestboxes.blogspot.com/> ιστολόγιο για τις τεχνητές φωλιές των πουλιών

<http://www.e-fox.gr/> κυνήγι, νομοθεσία, εικόνες

<http://www.env-edu.gr/Packs.aspx> πύλη παιδαγωγικού υλικού Π.Ε.

<http://www.virtual-bird.com/birdsounds.htm>

<http://www.birdforum.net/forumdisplay.php?f=481> φόρουμ που έχει ερωτήματα και απαντήσεις για τα πουλιά.

<http://www.wildlife-sound.org/>

<http://www.ornithologiki.gr/>

<http://www.ekby.gr/>

2. Το γεγονός ότι στο Νομό Πιερίας έχουν χαρακτηριστεί ως σημαντικές περιοχές για τα πουλιά οι: Λιμνοθάλασσα Αλυκής Κίτρους, Όρος Όλυμπος, Δέλτα Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα. Οι Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά (ΣΠΠ), αποτελούν ένα διεθνές δίκτυο περιοχών που είναι ζωτικές για την διατήρηση παγκοσμίως απειλούμενων ειδών, ενδημικών ειδών ή ειδών πουλιών που εξαρτώνται από τους συγκεκριμένους βιοτόπους για την επιβίωσή τους. Το δίκτυο αυτό φιλοδοξεί να εξασφαλίσει στα πουλιά κατάλληλους τόπους για αναπαραγωγή, διαχείμαση, ή στάση κατά μήκος των μεταναστευτικών διαδρόμων.

Σε συνδυασμό μεθόδων και διδακτικών προσεγγίσεων ακολουθήσαμε το **Project (σχέδιο εργασίας) επειδή** αποτελεί μια ανοικτή διεργασία μάθησης (Frey, 1986:11). Βασικά χαρακτηριστικά του είναι «[...] η ελευθερία των μελών να προτείνουν το θέμα, η από κοινού διαμόρφωσή του και διεξαγωγή του.

Με τη μέθοδο του καταγισμού ιδεών αναδύθηκαν τα θέματα, τα ερωτήματα και οι προτάσεις. Εργασία σε ομάδες εργασίας για την έρευνα, συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών. Μέθοδος «περιβαλλοντικό μονοπάτι», στο πλατανόδασος Νεοκαισάρειας- Σβορώνου

Για την επίτευξη του προγράμματος συνεργασθήκαμε με: Την Ορνιθολογική Εταιρεία Ελλάδας 2. Την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης. 3. Το Δασαρχείο Κατερίνης 4. Τον υπεύθυνο Περιβαλλοντικής εκπαίδευσης Ν. Πιερίας

Βιωματικά προσεγγίσαμε το θέμα:

1. Με τις επισκέψεις στο πεδίο. Ως χώρος δραστηριοποίησης επιλέχτηκαν: η αυλή του σχολείου επειδή στα δέντρα που υπάρχουν φωλιάζουν αρκετά είδη πουλιών. Επισκεφθήκαμε το Πλατανόδασος Νεοκαισάρειας και Σβορώνου όπου ήταν δυνατή η παρατήρηση και καταγραφή πουλιών. Επισκεφθήκαμε και το χώρο των στρατοπέδων Σβορώνου όπου μετά την απομάκρυνση των στρατιωτικών μονάδων είναι εύκολα

προσεγγίσιμη για την παρατήρηση πουλιών.

2. Μέσα από τις συναντήσεις, τις δράσεις που οργανώθηκαν με τη βοήθεια των εξωτερικών συνεργατών του προγράμματος:

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία(παραρτ.Θεσ/νίκης): Ενημέρωση,

επικοινωνία μέσω διαδικτύου.

Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Αξιού - Λουδία – Αλιάκμονα: Ο Φ.Δ. ιδρύθηκε το 2003 με σκοπό την προστασία και ανάδειξη των υδροτοπικών περιοχών που περιλαμβάνουν τα Δέλτα των ποταμών Αξιός και Αλιάκμονας, τις εκβολές των ποταμών Γαλλικός και Λουδίας, καθώς και τις Αλυκές Κίτρους.

Οι μαθητές παρακολούθησαν δύο προγράμματα ταυτόχρονα.

Οι παιδαγωγικές δραστηριότητες έγιναν στην αίθουσα και εκτός σχολείου:

Στην αίθουσα διδασκαλίας: Παρακολούθηση στο σχολείο της ταινίας « Τα ταξιδιάρικα πουλιά». Αξιοποίηση εκπαιδευτικού υλικού «Τα πουλιά της πόλης» του ΚΠΕ Κορδελιού. Συλλογή φωτογραφικού υλικού και ηχητικών αρχείων με φωνές πουλιών. Σχεδίαση και κατασκευή τεχνητών φωλιών και ταϊστρών. Συμμετείχαμε ως σχολείο και Ε΄ τάξη στον πανελλήνιο διαγωνισμό κατασκευής φωλιάς.

Εργασθήκαμε στην τάξη και κατασκευάσαμε αρχείο με την κάρτα αναγνώρισης κάθε πουλιού.

Επεξεργασθήκαμε τραγούδια, ποιήματα, παραμύθια, έργων ζωγραφικής με θέμα τους ιπτάμενους φίλους. Στο τέλος της χρονιάς παρουσιάσαμε το θεατρικό έργο «Το όνειρο του σκιάχτρου» του Ευγένιου Τριβιζά.

Στην αυλή του σχολείου: Τις φωλιές και τις ταϊστρες τις τοποθετήσαμε στα πεύκα του σχολείου, σε ύψος πάνω από 3,5 μ. και απόσταση μεγαλύτερη των 10 μ.

Μαγνητοφώνηση πουλιών, φωτογράφιση φωλιών και πουλιών. Τοποθέτηση ταϊστρας για τα πουλιά. Παιδαγωγικά παιχνίδια.

Δραστηριότητες στο πεδίο:

Επισκεφθήκαμε στην Αγαθούπολη το κέντρο παρατήρησης πουλιών, με ξενάγηση από τους υπεύθυνους του φορέα διαχείρισης Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα. Επισκεφθήκαμε το

Πλατανόδασος για παρατήρηση και καταγραφή πουλιών. Τοποθετήσαμε φωλιές που κατασκεύασαν οι μαθητές στο Πλατανόδασος και ένα ταμπλό με δύο αφίσες που ενημερώνουν τους επισκέπτες για τα πουλιά και τα σημαντικότερα είδη των φυτών της περιοχής. με σκοπό να αντιληφθούν όλοι, τη χρησιμότητα των πουλιών και πώς η ύπαρξη τους επηρεάζει την ποιότητα της ζωής μας.

ΤΑΞΗ : Ε΄ οι μαθητές που συμμετείχαν στο πρόγραμμα

A/A	
1.	ΑΔΑΜΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
2.	ΓΟΥΤΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ
3.	ΚΑΛΟΥΤΣΙΔΗΣ ΛΕΥΤΕΡΗΣ
4.	ΚΑΡΑΪ ΡΟΜΑΡΙΟ
5.	ΚΟΤΣΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΑ
6.	ΚΟΥΚΑΡΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΣΤΕΦΑΝΟΣ
7.	ΚΥΒΕΛΙΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
8.	ΚΥΖΙΡΙΔΗΣ ΗΛΙΑΣ
9.	ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ
10.	ΛΑΠΠΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
11.	ΜΑΝΟΥΣΑΡΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
12.	ΜΠΑΛΟΥΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
13.	ΜΠΑΡΜΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
14.	ΜΠΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
15.	ΜΠΤΣΑΝΗΣ ΠΑΥΛΟΣ
16.	ΜΠΟΥΡΟΝΙΚΟΣ ΗΛΙΑΣ
17.	ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
18.	ΠΗΠΕΡΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
19.	ΣΚΑΜΠΑΡΔΩΝΗ ΕΛΕΝΗ
20.	ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ
21.	ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
22.	ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
23.	ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Η αξιολόγηση των στόχων του προγράμματος έγινε κατά τη διάρκειά του, με φύλλα εργασίας και με παρατήρηση στην ανταπόκριση των ομάδων εργασίας στις διάφορες δραστηριότητες.

Η υπεύθυνη του προγράμματος

Δασκάλα της Ε΄τάξης

Παντελίδου Θεοδώρα